

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2007/01/255

DE VOORZITTER VAN HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak doende op het verzoek voorlopige voorziening van [appellant], inhoudende uit te spreken dat de Examencommissie ACTA, verder te noemen verweerster, hem een extra toetsmogelijkheid dient te bieden met dispensatie voor de peildatum waarop de toegang tot de masterfase wordt bepaald of hem dispensatie te verlenen voor de ‘harde knip’ zodat hij in februari 2007 met de masterfase kan beginnen, terwijl één toets nog niet met goed gevolg is afgelegd.

I. LOOP VAN HET GEDING

Appellant heeft bij beroepschrift van 14 januari 2007, ingekomen op 16 januari 2007, beroep ingesteld tegen de beslissing van verweerster d.d. 14 januari 2007 waarbij het verzoek van appellant om het tentamen ‘maken van een noodbrug’ vervroegd te mogen herkansen en de peildatum voor de instroom naar de masterfase uit te stellen, zodat hij in februari 2007 alsnog zou kunnen instromen in de masterfase, is afgewezen. In verband met het spoedeisend karakter van het beroep heeft appellant aangegeven prijs te stellen op behandeling van zijn verzoek door de Voorzitter, hetgeen is aangemerkt als een verzoek voorlopige voorziening. Op 18 januari 2007 is namens het College aan verweerster medegedeeld dat de voorgeschreven procedure vereist dat verweerster in overleg met de student nagaat of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Daarbij is verweerster verzocht om in verband met het spoedeisende karakter van het beroepschrift op zo kort mogelijke termijn, doch uiterlijk dinsdag 23 januari om 13.00 uur te rapporteren of al dan niet een minnelijke schikking is bereikt. Voor het geval geen schikking getroffen zou worden, is verweerster in de gelegenheid gesteld binnen dezelfde termijn een verweerschrift in te zenden en is verweerster uitgenodigd voor de zitting van de Voorzitter op 25 januari 2007.

Verweerster heeft met appellant geen overleg gevoerd met het oog op een minnelijke schikking en heeft op 23 januari 2007 schriftelijk verweer gevoerd.

De mondelinge behandeling ter zitting van de Voorzitter vond plaats op 25 januari 2007.

Appellant verscheen in persoon, vergezeld van zijn collega, de heer [...].

Verweerster is niet ter zitting verschenen wegens verhindering, hetgeen zij van te voren had medegedeeld.

Appellant heeft zijn standpunt mondeling toegelicht.

II. FEITEN EN GESCHIL

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting, gaat de Voorzitter uit van de volgende feiten. Appellant is thans 32 jaar en is in 2004-2005 aangevangen met de bacheloropleiding Tandheelkunde. In verband met een afgeronde studie Medische biologie en epidemiologie, verkreeg appellant een aantal vrijstellingen. Met uitzondering van een onderdeel van de zogenoemde 'brugtoets' - namelijk het maken van een noodbrug - heeft appellant alle onderdelen van het bachelorprogramma afgerond. Omdat appellant in het studiejaar 2005-2006 reeds had deelgenomen aan de brugtoetsen, is appellant in het studiejaar 2006-2007 voor de brugtoets een zogenoemde 'recidivist', voor wie voor de brugtoets 3 toetsdata gelden, namelijk in oktober-november 2006, in december 2006 en in april 2007. Appellant nam deel aan de toets van oktober-november 2006, waarvoor hij zakte. Daarop heeft appellant zijn werkstuk (een noodbrug) voor een second opinion voorgelegd aan de Radboud Universiteit Nijmegen, alwaar zijn werkstuk als voldoende werd aangemerkt. Naar aanleiding daarvan is de beoordeling van het werkstuk van appellant niet gewijzigd. Appellant heeft op 19 december 2006 opnieuw deelgenomen aan dit onderdeel van de brugtoets. In het laatste kwartier van die toetsgelegenheid brak zijn werkstuk dat vervolgens als onvoldoende werd beoordeeld omdat door de breuk de oorspronkelijke occlusie niet meer kon worden vastgesteld. Daarop heeft appellant verweerster bij brief van 27 december 2007 verzocht om dit onderdeel van de brugtoets vervroegd te herkansen, namelijk tijdens een regulier (d.w.z. niet voor recidivisten) derdejaars-toetsmoment, en de peildatum voor de instroom naar de masterfase uit te stellen zodat hij in februari 2007 alsnog kan instromen in de masterfase. Daarop heeft verweerster per e-mail van 14 januari 2007 aan appellant medegedeeld dat zij de brief van appellant heeft besproken en tot de conclusie is gekomen dat het niet behalen van een tentamen/toets geen gegronde reden is om hem een extra faciliteit te bieden. Tegen deze afwijzing heeft appellant beroep ingesteld en daarbij verzocht om een voorlopige voorziening.

III. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Appellant voert aan dat hij in zijn brief van 27 december 2006 aan verweerster heeft aangegeven om welke redenen hij om een vervroegde herkansing vroeg en daarbij heeft verzocht zijn verzoek mondeling toe te lichten. Appellant betreurt het dat verweerster hem niet heeft gehoord vóór zij de beslissing nam en evenmin een gesprek met hem heeft gehouden nadat hij beroep had ingesteld. Voorts stelt appellant dat hij door het niet behalen van slechts één onderdeel van de brugtoets en de handhaving van de 'harde knip' een half jaar studievertraging op zou lopen. Voor het lijnonderwijs van de masteropleiding zijn er immers maar twee instroommomenten, namelijk februari en september.

De vertraging van een half jaar zou in het geval van appellant wel heel ongelukkig zijn omdat hij eerst in het studiejaar 2004-2005 is ingeloot voor de studie Tandheelkunde, thans 32 jaar is, een studielening heeft, binnenkort vader wordt en een gezin moet onderhouden. Voorts is er voor appellant geen weg terug: hij moet zijn studie wel afmaken. Vandaar dat appellant een beroep doet op de 'hardheidsclausule' die naar zijn mening in bepaalde gevallen redelijkerwijze van toepassing moet zijn, zoals dat volgens hem elders aan de Vrije Universiteit ook gebruikelijk is. Appellant wijst er voorts op dat hij niet heeft verzocht om een extra faciliteit maar om een vervroegde toetsgelegenheid, namelijk op 23 januari 2007, zijnde de toetsdatum waarop studenten die geen recidivist zijn, regulier de brugtoets konden doen. Als hij aan die toets had deelgenomen, had dat voor de faculteit en verweerster geen extra werk ingehouden. Dat appellant als recidivist voor de brugtoets studievertraging heeft in te halen, zoals door verweerster gesteld, is niet juist: appellant studeert juist in een versneld traject en heeft met uitzondering van het maken van de noodbrug alle onderdelen in kortere tijd gehaald dan de drie studiejaar die er voor staan. Tenslotte geeft appellant aan dat een medewerker van het Onderwijsbureau hem mededeeld dat verweerster op 12 januari 2007 heeft gesproken over zijn verzoek en zich vervolgens tot de

betrokken beoordelaar heeft gewend, welke zou hebben gezegd dat het verzoek van appellant niet moest worden ingewilligd, waarna verweerster aldus heeft beslist. Appellant geeft daarbij aan vernomen te hebben dat er incongruenties zijn in de beoordelingen van de werkstukken van de studenten.

Verweerster geeft aan dat in de OER Bachelor geen hardheidclausule is opgenomen, omdat er behalve twee instroommomenten voor het lijnonderwijs van de masteropleiding, tevens ook zeven startmomenten voor het blokonderwijs van de masteropleiding zijn en een student elke maand kan afstuderen. Deze ruime startmogelijkheden hebben verweerster doen besluiten om voor alle situaties die geen overmachtverklaring rechtvaardigen, geen hardheidsclausule te hanteren. Voorts geeft verweerster aan dat de opgelopen studievertraging van appellant geen gevolg is van het studieprogramma, maar wel van het feit dat tot nu toe niet alle examenonderdelen met voldoende resultaat zijn afgerond. Verweerster biedt conform de OER en de WHW drie gelegenheden per jaar voor de brugtoets. Vanuit organisatorisch oogpunt worden elk studiejaar aparte gelegenheden aangeboden voor recidivisten en voor reguliere studenten. Vanwege de grote groepen studenten en met het oog op het bewaren van het overzicht tijdens de toetsen zijn voornoemde groepen altijd strikt gescheiden gehouden. Van deze regel wordt slechts afgeweken als verweerster op basis van een overmachtverklaring overtuigd is van een situatie waarin een student tijdens een voor zijn/haar groep bestemde toetsdatum niet kon deelnemen. Het vereist inderdaad geen extra inspanning om een student op een andere datum te laten toetsen, doch voor de goede orde wil verweerster deze uitzondering alleen toestaan indien een overmachtverklaring overgelegd kan worden. Volgens artikel 2.4 “Regeling voor ACTA studenten bij overmacht” kan verweerster besluiten tot extra faciliteiten indien de student een overmachtverklaring in zijn/haar bezit heeft. De examencommissie dient derhalve een geldige en tijdig aangemelde overmachtsituatie geregistreerd te hebben. Verweerster constateert hier geen geldige overmachtsituatie. Appellant heeft net als zijn medestudenten in het studiejaar 2005-2006 drie regulier geroosterde gelegenheden aangeboden gekregen voor de brugtoets. Deze gelegenheden zijn door hem benut en helaas met onvoldoende resultaat afgerond. Het gevolg van deze onvoldoende is dat appellant voor het studiejaar 2006-2007 in de zogenoemde recidivistengroep is terechtgekomen. Het simpele feit dat een student recidivist is waardoor hij/zij studievertraging heeft in te halen, is voor de examencommissie geen gegronde reden voor het toekennen van een extra toetsgelegenheid en/of het verschuiven van de peildatum. Door zich nu te beroepen op zijn persoonlijke levenssituatie beroept appellant zich op een achteraf c. q. niet tijdig gemelde overmachtsituatie. Appellant is immers sinds september 2006 bekend met het huidige toetsrooster. Hij had zijn situatie ruim op tijd kunnen melden bij de studieadviseur/studentendecaan of examencommissie. Voorts is verweerster niet bereid de door appellant opgeworpen claim als overmacht te beschouwen. Het is moeilijk om een goed oordeel te vormen over een persoonlijke levenssituatie van een student. Daartoe is verweerster niet gekwalificeerd en studenten worden derhalve altijd doorgestuurd naar de studieadviseur en/of studentendecaan. Zij zijn de enige instanties op facultair en universitair niveau die een overmachtverklaring kunnen uitschrijven. Desondanks verzoekt verweerster het College van Beroep zich te buigen over de vraag of er sprake is van overmacht.

Met betrekking tot de peildatum geeft verweerster aan dat in augustus 2006 als overgangsregeling de peildatum éénmalig van 15 augustus verschoven is naar 31 augustus. De toetsgelegenheid van eind augustus 2006 is als gevolg van deze overgangsregeling georganiseerd. Toentertijd is aan alle studenten die alle examenonderdelen, behalve de brugtoets of OSCE, met voldoende resultaat hadden afgerond de mogelijkheid geboden één toetsgelegenheid van het studiejaar 2006-2007 vervroegd te herkansen, met andere woorden de gelegenheid van eind augustus 2006 was geen extra gelegenheid, maar een vervroegde gelegenheid met bepaalde risico's. Deze vervroegde gelegenheid is toen georganiseerd om het éénmalig verschuiven van de peildatum ook daadwerkelijk zinvol te maken. Het éénmalige karakter is echter iedereen bekend geweest en op basis van deze in het

verleden gemaakte uitzondering kunnen studenten voor de huidige situatie daaraan geen rechten ontlenen.

Ten slotte benadrukt verweerster dat de harde knip binnen de opleiding Tandheelkunde ACTA geen experimenteel karakter heeft en vanaf de invoering van het bachelor/masterstelsel vier jaar geleden, wordt gehanteerd.

IV. OVERWEGINGEN VAN DE VOORZITTER

De ontvankelijkheid

Het beroep is gericht tegen een beslissing van de Examencommissie ACTA Tandheelkunde en is binnen de daarvoor gestelde termijn ingesteld zodat het College bevoegd is van het beroep kennis te nemen en appellant ontvankelijk is in zijn beroep. Hangende het beroep kan aan de Voorzitter van het College een voorlopige voorziening worden gevraagd, in afwachting van de uitspraak in de hoofdzaak.

Dientengevolge acht de Voorzitter zich bevoegd om van dit verzoek kennis te nemen en oordeelt hij het verzoek ontvankelijk.

De verzochte voorlopige voorziening

De door appellant verzochte voorziening is naar het oordeel van de Voorzitter in beginsel slechts dan voor toewijzing vatbaar, indien appellant een spoedeisend belang heeft, indien met voldoende mate van waarschijnlijkheid kan worden aangenomen dat het College van beroep het beroep van appellant in de bodemprocedure gegrond zal verklaren en de beslissing van verweerster zal worden vernietigd met als gevolg dat verweerster een nieuwe beslissing zal dienen te nemen waarin voor appellant instroom in de masteropleiding – met terugwerkende kracht - per 1 februari mogelijk zou zijn, en, na afweging van de belangen van appellant en verweerster, een voorziening bij voorraad geïndiceerd is.

Naar het oordeel van de Voorzitter heeft appellant voldoende spoedeisend belang bij de verzochte voorziening omdat er voor het lijnonderwijs van de masteropleiding slechts twee instroommomenten in de master zijn, namelijk 1 februari en 1 september en het College niet vóór 1 februari 2007 uitspraak in de hoofdzaak kan doen.

Met betrekking tot de vraag of met voldoende mate van waarschijnlijkheid kan worden aangenomen dat het College het beroep in de bodemprocedure gegrond zal verklaren overweegt de Voorzitter dat de bestreden beslissing van verweerster beperkt is tot een afwijzing van het verzoek van appellant om het tentamen ‘maken van een noodbrug’ vervroegd te mogen herkansen en de peildatum voor de instroom naar de masterfase uit te stellen, zodat hij in februari 2007 alsnog zou kunnen instromen in de masteropleiding.

Nu het verzoek van appellant aan verweerster niet inhield hem dispensatie te verlenen voor de ‘harde knip’ zodat hij in februari 2007 met de masteropleiding kan beginnen terwijl één toets nog niet met goed gevolg is afgelegd, acht de Voorzitter het niet waarschijnlijk dat het College van beroep het beroep van appellant vanwege het niet-verlenen van dispensatie van de ‘harde knip’ gegrond zal verklaren. Dit betekent dat eventuele vernietiging door het College van de bestreden beslissing van verweerster er naar het voorlopig oordeel van de Voorzitter niet toe zal leiden dat verweerster in haar nieuw te nemen beslissing dispensatie van de ‘harde knip’ zal dienen te verlenen.

Dientengevolge zal de Voorzitter het verzoek van appellant om verweerster bij wege van voorlopige voorziening op te dragen dispensatie van de ‘harde knip’ te verlenen, niet toewijzen.

Voor wat betreft het beroep van appellant tegen de afwijzing van zijn verzoek om vervroegd tentamen af te leggen van het toetsonderdeel ‘noodbrug maken’ en in verband daarmee de peildatum

voor instroom in de masteropleiding per 1 februari uit te stellen, overweegt de Voorzitter als volgt.

Appellant heeft zijn schriftelijk verzoek van 27 december 2007 aan verweerster uitvoerig gemotiveerd, inhoudende dat zijn persoonlijke omstandigheden (studievertraging van een half jaar, financiële gevolgen en gezinssituatie met zwangere vrouw) een uitzonderlijke en urgente situatie vormen. Verweerster heeft dit verzoek afwijzend afgedaan met als enige motivering dat het niet behalen van een tentamen/toets geen gegronde reden is om een extra faciliteit te bieden. Door niet in te gaan op de door appellant aangevoerde persoonlijke omstandigheden voldoet de bestreden beslissing van verweerster naar het oordeel van de Voorzitter niet aan de daaraan te stellen eisen van een deugdelijke motivering. Het moge juist zijn dat in het geval van appellant geen sprake was van een overmachtsituatie als bedoeld in de 'Regeling voor ACTA studenten bij overmacht' aangezien appellant wel heeft kunnen deelnemen aan het onderwijs en de aangeboden tentamen. Dit laat naar het oordeel van de Voorzitter echter onverlet dat er sprake kan zijn van omstandigheden op grond waarvan naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid moet worden afgeweken van bestaande regelingen omdat toepassing daarvan vanwege die omstandigheden onevenredig hard zou zijn. Dit geldt naar het oordeel van de Voorzitter ook in gevallen waarin de hardheidsclausule niet uitdrukkelijk in de OER is opgenomen.

Het voorgaande houdt naar het oordeel van de Voorzitter in dat het op de weg van verweerster lag om alvorens te beslissen op het verzoek van appellant te onderzoeken of handhaving van de voor recidivisten geldende toetsmomenten alsmede van de peildatum voor instroom in de masteropleiding in het geval van appellant niet tot een onredelijk hard resultaat zou leiden. Daarvoor had verweerster de door appellant aangevoerde omstandigheden moeten onderzoeken en een afweging moeten maken van alle betrokken belangen. Dit geldt temeer nu appellant in zijn verzoek aan verweerster uitdrukkelijk had verzocht om te worden gehoord alvorens op zijn verzoek zou worden beslist. Nu dit alles niet is gebeurd, acht de Voorzitter het waarschijnlijk dat het College het beroep in de bodemprocedure gegrond zal oordelen en de bestreden beslissing zal vernietigen. Tevens acht de Voorzitter het waarschijnlijk dat het College in zijn uitspraak zodanige aanwijzingen zal geven dat de door verweerster te nemen nieuwe beslissing zal dienen in te houden dat het verzoek van appellant tot vervroeging van de herkansing en uitstel van de peildatum voor instroom in de masteropleiding wordt ingewilligd. Immers, op grond van de ingediende stukken en hetgeen ter zitting is verhandeld, is de Voorzitter tot de overtuiging gekomen dat de belangen van appellant bij inwilliging van zijn verzoek vanwege de door appellant aangevoerde omstandigheden zwaarder dienen te wegen dan de belangen die verweerster heeft bij handhaving van de vastgestelde toetsmomenten voor recidivisten en de peildatum voor instroom in de masteropleiding. De Voorzitter overweegt daarbij dat verweerster in haar verweerschrift heeft erkend dat het voor haar geen extra inspanning vergt om een student op een andere datum te laten toetsen. Voorts overweegt de Voorzitter dat vanwege de prilheid van de zwangerschap van zijn vrouw, niet kan worden gezegd dat appellant zich op een te laat tijdstip heeft beroepen op zijn gezinssituatie.

Gelet op bovenstaande overwegingen is de Voorzitter van oordeel dat een voorlopige voorziening is geïndiceerd, inhoudende dat appellant gelegenheid geboden wordt om het onderdeel 'maken van een noodbrug' vóór 1 februari 2007 vervroegd te herkansen en hij bij het behalen van voldoende resultaat per 1 februari 2007 kan instromen in de masteropleiding.

In verband met de voorbereiding op het tentamen, dient appellant in de gelegenheid gesteld te worden om vooraf 2 dagen te oefenen op de kaken.

V. OORDEEL

De Voorzitter van het College van beroep, recht doende bij wijze van voorlopige voorziening

-wijst toe de door appellant verzochte voorlopige voorziening, inhoudende dat hem gelegenheid geboden wordt om het onderdeel 'maken van een noodbrug' vóór 1 februari 2007 vervroegd te herkansen en dat hij bij het behalen van voldoende resultaat per 1 februari 2007 kan instromen in de masteropleiding. In verband met de voorbereiding op het tentamen, dient appellant in de gelegenheid gesteld te worden om vooraf 2 dagen te oefenen op de kaken.
-wijst het overig verzochte af.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 25 januari 2007, door prof. dr. L.H. van den Heuvel, voorzitter, in aanwezigheid van mr. H.E. Mertens, secretaris.

Was getekend,

prof. dr. L.H. van den Heuvel
voorzitter

mr. H.E. Mertens
secretaris